

SİNOP/AYANCIK'TA TURİZMİN GELİŞİMİ VE TURİZM SORUNSA LI

İrfan YURT*

ÖZ

Çalışmanın amacı; Ayancık'ın turistik çekiciliğini değerlendirmek, turizm potansiyelini maksimize etmek ve turizm sorunlarına stratejik çözüm önerileri sunmaktır. Yapılan yerinde gözlemler, saha çalışması ve içerik analizi araştırma yöntemi olarak benimsenmiştir. Ayancık'ın turizm potansiyeli ve sorunları elde edilen bilgiler ve yerinde tesbit edilen saha çalışmaları ile analiz edilmiştir. Araştırma, Ayancık'ın özellikle ulaşım, tanıtım ve reklam gibi sorunlar yaşadığını ortaya koymuştur. Çalışma, bölgenin turistik çekim gücünü artırmak amacıyla önemli bir adım olarak değerlendirilebilir. Saha çalışmaları ve elde edilen veriler, Ayancık'ın turizm potansiyelini kapsamlı bir şekilde değerlendirme ve çözüm önerileri geliştirme imkânı sağlamaktadır. Bu çalışma, Ayancık'ın turizm potansiyelini artırmak amacıyla stratejik önlemleri kapsamlı bir şekilde özetlemekte ve bölge turizminin sürdürülebilir gelişimine önemli bir katkıda bulunma potansiyelini taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ayancık, Turizm, Sürdürülebilir Turizm, Turizm Sorunsalı

DEVELOPMENT OF TOURISM IN SİNOP/AYANCİK AND TOURISM PROBLEMATIC

ABSTRACT

The aim of the study is to evaluate the touristic attractiveness of Ayancık, to maximise the tourism potential and to offer strategic solutions to tourism problems. On-site observations, field work and content analysis were adopted as research methods. The tourism potential and problems of Ayancık have been analysed with the information obtained and field studies conducted on site. The research revealed that Ayancık has problems such as transport, promotion and advertisement. The study can be considered as an important step to increase the touristic attraction power of the region. Field studies and the data obtained provide the opportunity to comprehensively evaluate the tourism potential of Ayancık and to develop solution suggestions. This study comprehensively summarises strategic measures to increase the tourism potential of Ayancık and has the potential to make a significant contribution to the sustainable development of tourism in the region.

Keywords: Ayancık, Tourism, Sustainable Tourism, Tourism Problematic

Giriş

Turizm, bireylerin kişi başına düşen gelirlerinin artması, ulaşım ve iletişim imkanlarının gelişmesi ve teknolojik ilerlemelerin sonucu olarak meydana gelen verimlilik artışlarıyla birlikte, küresel düzeyde artan bir ilgi alanı haline gelmiştir (Alkan, 2015). Turizm, "bacasız sanayi" olarak nitelendirilen bir sektördür ve ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmelerin etkisiyle sürekli bir evrim geçirerek çağımızın şekillenmesine katkıda bulunmuştur (Ayaş, 2007). Sürdürülebilir turizm, turizm faaliyetlerinin çevresel, ekonomik ve sosyal etkilerini dengeli bir şekilde yönetmeyi amaçlayan bir turizm yaklaşımıdır. Bu kavram, turizmin doğal kaynakları

Gönderilme Tarihi: 5 Temmuz 2024

Kabul Tarihi: 11 Eylül 2024

* Dr. Öğr. Üyesi, Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, KARABÜK, ORCID ID: 0000-0001-6568-5328 E-posta: irfanyurt@karabuk.edu.tr

korumasını, yerel kültür ve toplulukların sürdürülebilirliğini desteklemesini ve ekonomik kalkınmaya olumlu katkılarda bulunmasını hedefler (Süzer & Doğdubay, 2022). Teknolojik gelişmeler, yaşam şartlarını iyileştirirken aynı zamanda boş zamanları çoğaltmış ve bu durum, turizm faaliyetine olan talebi artırmıştır. Özellikle günümüzde iş hayatının giderek stres dolu bir hale gelmesi, bireylerin eğlence ve dinlenme ihtiyacını daha da artırmış, küreselleşme ile ise turizm piyasalarına olan katılımı artırmıştır (Ayaş, 2007).

Ayancık, doğal zenginlikleri, kültürel varlıkları ve deniz turizmi potansiyeli ile önemli bir turistik destinasyon olma yolunda öne çıkmaktadır. Ancak, bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilmesi, bölgenin karşılaştığı ulaşım zorlukları, yetersiz konaklama imkanları, tanıtım eksikliği, yerel iş birliği ve çevresel duyarlılık gibi sorunların çözülmesine bağlıdır. Bu çalışma, Ayancık'ın turistik çekiciliğini ve mevcut turizm potansiyelini daha etkin hale getirmek amacıyla, bölgedeki turizmin mevcut durumunu analiz etmeyi, sorunların kaynaklarını tespit etmeyi ve bu sorunlara yönelik stratejik çözüm önerileri geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda, Ayancık'ın turizmde sürdürülebilir bir gelişim göstermesi için gerekli adımların atılması amaçlanmaktadır.

2.Kavramsal Çerçeve

2.1. Ayancık

Batı Karadeniz coğrafi bölgesinde bulunan Ayancık İlçesi, il merkezine 56 km uzaklıkta yer alır ve kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Boyabat İlçesi ile Kastamonu İline bağlı Taşköprü İlçeleri, batısında Türkeli İlçesi ve doğusunda ise Erfelek ilçesi ile çevrilidir. İlçenin yüzölçümü 866 km² olarak kaydedilmiştir. 2022 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (ADNKS) verilerine göre, ilçenin toplam nüfusu 23.923 kişidir. Ulaşım, karayolu ağı kullanılarak sağlanmaktadır ve ilçeye bağlı toplam 71 köy bulunmaktadır (Kültür Turizm Bakanlığı, 2023). İlçe merkezi, 201 metre yükseklikteki "Maltepe" ve "Ayantepe" arasında, Ayancık Çayı Vadisi boyunca konumlanmıştır. İlçe, adını Ayan Tepesi'nden almaktadır. Ayandon, günümüzde Türkeli ilçesine bağlı Hamamlı köyünün antik adıdır ve bu isim, bölgenin tarihsel evrimini anlamak açısından büyük bir öneme sahiptir. Tarihi kayıtlar, Ayandon'un geçmişte bir balıkçı köyü olarak bilindiğini ortaya koymaktadır. Ancak zaman içinde, sadece kıyı köyü olmanın ötesine geçerek önce nahiye, daha sonra ise Ayancık İlçesi'nin merkezi konumuna yükselmiştir. Ayancık İlçesi'nin tarihi, ilk çağlara kadar uzanmaktadır ve bu süreçte bölgede yaşamış olan ilk kavimler arasında Paflogonyalılar, Amazonlar, Akalar ve Dorlar bulunmaktadır. Paflogonya, antik dönemde Batı Karadeniz bölgesinde Biritanya, Pontusya ve Galatya arasında konumlanan bir bölge olarak bilinir. Paflogonyalılar, bu topraklarda yaşayan bilinen ilk yerli halktır ve M.Ö. 1200 yıllarına kadar Etiler'e bağlı olarak, onların koruması altında yaşamışlardır. Ayandon'un evrimi, sadece coğrafi bir değişim değil, aynı zamanda toplumsal, kültürel ve idari bir dönüşümü de simgeler. Balıkçı köyü olarak başlayan geçmişi, kıyı köyü statüsünden çıkarak nahiye ve ilçe merkezi haline gelmesiyle doruk noktasına ulaşmıştır (Gökmenoğlu, 1989).

Ayancık ilçesi ve çevresi, zengin doğal kaynakları, çeşitli faaliyet olanakları ve turistik cazibe noktalarıyla dikkat çekmektedir. Bu bölge, özellikle Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında deniz turizmi açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Ancak, denizden maksimum fayda sağlama konusunda en uygun ayların Temmuz ve Ağustos olduğu, Haziran ve Eylül aylarında ise deniz turizmi için kısmen uygun olduğu gözlemlenmektedir. Ayancık ilçesi, zengin bir yaban hayatına ev sahipliği yapmakta olup, özellikle ormanlık alanlarda geyik, karaca, kurt, tilki, çakal, ayı, tavşan ve yaban domuzu gibi av hayvanlarına rastlanmaktadır. İlçenin sahip olduğu ormanlık alanlar, doğaseverler ve doğa fotoğrafçıları için çekici bir destinasyon sunmaktadır.

Turizm tesisleri açısından, Ayancık'ta yer alan gazhane mevkiinde bulunan Belediyeye ait apart otel ve Nezgep Restaurant, Karahan Otel, Saymoz Otel, Yavuzlar Otel ve Cumhuriyet Meydanındaki Sarıoğlu Otel, bölgede konaklama imkanları sunan önemli tesisler arasında yer almaktadır. Ayrıca, Çamurca Plajı, Gelincik Burnu, Kuğu Yalısı Koyu ve İstefan Limanı gibi doğal ve tarihi bölgeler, turistlerin ilgisini çeken ve farklı aktiviteler için uygun alanlar sunan önemli turistik noktalardır. Çevresindeki köyler ve sahil şeridi, Oluza, Harzana Plajı ve Gebelit Koyu gibi doğal güzelliklere ev sahipliği yapmakta ve bu bölgeler çadır turizmi için potansiyel sunmaktadır. Ancak, henüz bu potansiyeli tam anlamıyla değerlendiren ciddi bir çalışma bulunmamaktadır. İnaltı Mağarası ve Akgöl yapay gölü gibi ziyaret edilebilecek yerler, bölgenin kültürel ve doğal zenginliklerini keşfetmek isteyen turistlere çeşitli alternatifler sunmaktadır. Ayancık ve çevresi, sunduğu doğal güzellikler, tarihî zenginlikler ve çeşitli turistik aktivitelerle, turizm sektörü açısından önemli bir potansiyele sahip olup, bu potansiyeli daha etkili bir şekilde değerlendirecek stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir.

3. Araştırmanın Yöntem ve Bulguları

3.1.Yöntem

Nitel araştırma, genellikle insan davranışlarını ve bu davranışların ardındaki nedenleri anlamaya yönelik bir araştırma yaklaşımıdır. Bu yöntem, sosyal bilimler ve eğitim alanlarında yaygın olarak kullanılmakta olup, araştırmacıların derinlemesine ve ayrıntılı veri toplamasına olanak tanır. Nitel araştırma, genellikle doğal ortamda yapılan gözlemler, derinlemesine görüşmeler, odak grup tartışmaları ve belge analizleri gibi yöntemler kullanılarak gerçekleştirilir. Saha çalışmaları, nitel araştırma tekniklerinin sıkça kullanıldığı bir araştırma türüdür. Bu tür çalışmalar, araştırmacının yerinde gözlem yapmasına, katılımcılarla etkileşime geçmesine ve konunun bağlamını doğrudan deneyimlemesine olanak tanır. Böylece, daha zengin ve ayrıntılı veriler elde edilir. Nitel araştırmanın temel amacı, araştırılan olgunun doğasını ve karmaşıklığını anlamak, katılımcıların perspektiflerini ortaya koymak ve bu perspektifler üzerinden anlamlı sonuçlar çıkarmaktır (Creswell and Creswell, 2022).

Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ve gözlem tekniği kullanılmıştır.

İlk aşamada belirlenen amaç doğrultusunda ilgili mevcut bilgi ve çalışmaları tespit etmek amacıyla kapsamlı bir içerik yapılmıştır. İçerik analizi, araştırmacıya konu hakkında daha önce yapılmış olan çalışmaların anlaşılması ve mevcut bilginin sentezlenmesi açısından önemli bir fırsat sunmuştur. Bu süreç, araştırmanın genel bağlamını ve tarihsel arka planını kavramak için kritik bir rol oynamaktadır. Ayrıca, içerik analizi sayesinde, konuya ilişkin mevcut boşluklar ve yeni araştırma alanları belirlenmiş, bu da çalışmanın özgün katkılarını ve bilimsel değeri vurgulamak için sağlam bir temel oluşturmuştur. Dolayısıyla, içerik analizi araştırmanın daha sonraki aşamalarında yapılacak olan analiz ve yorumların tutarlılığı ve geçerliliği açısından hayati bir öneme sahiptir. Bu adım, araştırmanın metodolojik sağlamlığını pekiştirirken, aynı zamanda araştırmacının konuyla ilgili derinlemesine bilgi sahibi olmasını sağlamış ve araştırmanın genel amacına ulaşmasına önemli bir katkı sunmuştur.

Çalışmanın ikinci aşaması gözlem tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma, Sinop Ayancık Belediye Başkanı Sayın Hayrettin Kaya'nın öncülüğünde başlatılmıştır. Belediye tarafından tahsis edilen araç ve personel ile ilçe merkezi ve köylerinin 3 gün (23-25 Haziran 2023) boyunca sahada gezilerek sistemli bir gözlem gerçekleştirilmiştir. Bu saha çalışması,

Ayancık'ın turizm potansiyeli ve sorunlarını anlamak amacıyla yürütülmüştür. Gözlemler neticesinde, Ayancık'ta turizmle ilgili çeşitli sorunlar tespit edilmiştir. Saha gezileri esnasında gerçekleştirilen yerinde incelemeler ve gözlemler, genellikle nitel verilerin toplanmasına yönelik bir odaklanmayı içermektedir. Toplanan bu veriler, derinlemesine analiz edilerek, daha kapsamlı ve bütüncül yorumlar yapılmasını sağlamıştır.

3.2. Bulgular

3.2.1. Ayancık'ta Turizm Sektörünün Analizi

Bu bölümde, Ayancık'taki turizm sektörünün detaylı bir analizi sunulmaktadır ve bulgular iki ana kısımdan oluşmaktadır. İstatistiki veriler Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile iletişime geçilerek elde edilmiştir. Kurum 2017 yılından itibaren olan verileri tarafıma paylaştığı için çalışmada 2017 ve sonrası veriler kullanılmıştır. İlk kısımda, Ayancık'a ziyarette bulunan turistlere dair istatistiksel verilere odaklanılmıştır. Bu bağlamda, yerli ve yabancı turist sayıları, yabancı turistlerin milliyetleri, Ayancık'ta faaliyet gösteren tesislerin sayısı ile oda ve yatak kapasiteleri gibi önemli bilgiler paylaşılmıştır. Turistlerin Ayancık'a geliş amaçları, motivasyonları ve tercih ettikleri geliş biçimleri de bu bölümde detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Ayrıca, turistlerin Ayancık'taki turistik faaliyetlerden duydukları memnuniyet de değerlendirilmiştir.

İkinci kısımda ise, turizmin önemli paydaşlarından biri olan yerel halk üzerindeki etkiler incelenmiş ve bu konuda yapılan algı çalışmalarından elde edilen sonuçlarla detaylı bir açıklama sunulmuştur. Bu bağlamda, turizmin yerel ekonomiye, kültüre ve sosyal dokuya olan etkileri detaylı bir şekilde ele alınarak, yerel halkın turizmle ilgili algılarına odaklanılmıştır. Bu analiz, Ayancık'taki turizmin sadece ziyaretçiler üzerinde değil, aynı zamanda yerel toplum üzerindeki dinamikleri de anlamak adına kapsamlı bir bakış sunmaktadır.

Tablo 1: Ayancık Bölgesindeki Konaklama Tesisleri

Konaklama Tesisleri	Belge Türü	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Ayancık Öğretmenevi ve Aso Müdürlüğü	Belediye Belgeli	21	54
Sarıoğlu Otel	Basit Belgeli Tesis	9	18
Saymoz Otel	Basit Belgeli Tesis	21	60
Yavuzlar Otel	Basit Belgeli Tesis	18	40

Kaynak: (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024)

Sinop Ayancık'ta bulunan konaklama tesislerine dair verileri içeren tablo 1, bölgedeki konaklama seçeneklerinin çeşitliliğini ve belgelendirme durumlarını yansıtmaktadır. Tabloya göre, Ayancık'ta konaklama hizmeti sunan tesisler arasında Ayancık Öğretmenevi ve Aso Müdürlüğü, Sarıoğlu Otel, Saymoz Otel ve Yavuzlar Otel yer almaktadır. Bu tesislerin belgelendirme durumları incelendiğinde, Ayancık Öğretmenevi ve Aso Müdürlüğü'nün Belediye Belgeli olduğu, diğer tesislerin ise Basit Belgeli olduğu görülmektedir. Belediye Belgeli olması, Ayancık Öğretmenevi ve Aso Müdürlüğü'nün belirli standartları karşılayarak yerel belediye tarafından onaylandığını ve belirlenen kriterlere uygun bir konaklama tesisi olarak hizmet verdiğini işaret edebilir. Diğer tesislerin Basit Belgeli olması ise, belgelendirme süreçlerinde daha temel standartları karşıladıklarını ancak belirli kriterlerde daha sınırlı bir uygunluk gösterdiklerini gösterebilir. Bu tablo, Ayancık bölgesinde konaklama sektörünün çeşitlenmiş olduğunu, fakat belgelendirme düzeylerinin farklılık gösterdiğini göstermektedir. Bu veriler, bölgedeki konaklama tesislerinin kalite standartlarına ve belgelendirme süreçlerine ilişkin karşılaştırmalar yapılabilmesine olanak tanımaktadır.

Tablo 2: Ayancık İlçesine Yerli ve Yabancı Bazda 2017 ile 2023 Yılları Arasında Gerçekleşen Toplam Ziyaretçi Sayıları

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TÜRKİYE	7922	8766	7833	4049	4178	3878	3040
YABANCI	43	67	44	10	13	17	27
TOPLAM	7965	8833	7877	4059	4191	3895	3067

Kaynak: (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024)

Tablo 3: Ayancık İlçesine Ülke Bazlarında 2017 ile 2023 Yılları Arasında Gerçekleşen Toplam Ziyaretçi Sayıları

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Türkiye	7922	8766	7833	4049	4178	3878	3040
Almanya	11	28	23	3	3	-	15
ABD	-	-	-	-	-	-	1
Avusturya	12	3	4	2	-	-	4
Belçika	-	3	-	-	-	-	-
B.Rusya(BE-LARUS)	-	-	-	-	1	-	-
Çin Halk Cumhuriyeti	7	5	-	-	-	-	1
Danimarka	-	-	-	-	-	-	2
Estonya	1	-	-	-	-	-	-
Fransa	-	1	-	-	-	1	-
Gürcistan	-	2	-	1	-	-	-
Hindistan	-	3	-	-	-	-	-
Hollanda	2	-	-	-	-	1	2
Irak	-	1	-	-	1	-	-
İngiltere (Birleşik Krallık)	-	-	1	-	-	3	-
İran	-	2	-	-	-	2	-
İspanya	-	-	4	2	-	-	-
İsrail	-	-	-	-	4	-	-
İsviçre	-	1	6	1	-	-	-
İtalya	-	7	1	-	-	2	-
Kanada	-	-	-	-	-	1	-
Kazakistan	-	-	-	-	-	-	2
Kuveyt	1	-	-	-	-	-	-
Özbekistan	-	-	-	1	-	-	-
Portekiz	2	5	-	-	2	-	-
Rusya Fed.	-	1	-	-	-	-	-
Slovenya	2	-	-	-	-	2	-

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Suriye	-	-	-	-	2	2	-
Suudi Ara-bistan	5	5	5	-	-	3	-

Kaynak: (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024)

Tablo 2 ve tablo 3 Ayancık ilçesine 2017 ile 2023 yılları arasında gerçekleşen toplam ziyaretçi sayılarını içermekte olup, özellikle 2023 yılına ait veriler ağustos ayına kadar olan dönem kapsamaktadır. Tablo 2, hem Türkiye'den hem de yabancı ülkelere gelen ziyaretçi sayılarını ayrı ayrı ve toplamda göstermektedir. 2017'den 2023'e kadar olan dönemde, Ayancık'a ziyaret yapan toplam ziyaretçi sayısında dalgalanmalar gözlemlenmektedir. 2017'de başlayan süreçte artış eğilimi gösteren ziyaretçi sayısı, 2019 yılında bir düşüş yaşamış, ardından 2020'de belirgin bir azalma göstermiştir. Bu düşüşün büyük olasılıkla küresel ölçekte yaşanan olaylar ve Covid 19 nedeniyle seyahat kısıtlamalarıyla ilişkilendirilebileceği düşünülebilir. Ancak, 2021 ve 2022 yıllarında toparlanma eğilimi göstermiş, 2023 yılına gelindiğinde ise ziyaretçi sayısında bir miktar azalma görülmüştür. Türkiye'den gelen ziyaretçi sayısında genel bir düşüş eğilimi dikkat çekmektedir. Ağustos 2023'e kadar olan verilere dayanarak yapılan bu değerlendirme, Ayancık ilçesinin turistik potansiyeli ve ziyaretçi profili hakkında önemli bir bakış sunmaktadır. Ancak, daha kapsamlı bir analiz için diğer etkenlerin de dikkate alınması gerekebilir, örneğin, bölgedeki turistik etkinlikler, tanıtım stratejileri, altyapı geliştirmeleri gibi faktörler.

Tablo 4: Ayancık İlçesine Yerli ve Yabancı Bazda 2017 ile 2023 Yılları Arasında Gerçekleşen Toplam Geceleme Sayıları

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TÜRKİYE	19370	22904	15728	7389	11316	11211	5501
YABANCI	68	184	130	33	67	36	37
TOPLAM	19438	23088	15858	7422	11383	11247	5538

Kaynak: (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024)

Tablo 5: Ayancık İlçesine Ülke Bazlarında 2017 ile 2023 Yılları Arasında Gerçekleşen Toplam Geceleme Sayıları

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Türkiye	19370	22904	15728	7389	11316	11211	5501
Almanya	23	78	80	21	12	-	21
ABD	-	-	-	-	-	-	2
Avusturya	10	9	6	6	-	-	6
Belçika	-	3	-	-	-	-	-
B.Rusya(BELA-RUS)	-	-	-	-	1	-	-
Çin Halk Cumhuriyeti	10	5	-	-	-	-	2
Danimarka	-	-	-	-	-	-	2
Estonya	1	-	-	-	-	-	-
Fransa	-	1	-	-	-	2	-
Gürcistan	-	9	-	2	-	-	-
Hindistan	-	3	-	-	-	-	-
Hollanda	2	-	-	-	-	1	2

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Irak	-	1	-	-	6	-	-
İngiltere (Birleşik Krallık)	-	-	3	-	-	3	-
İran	-	2	-	-	-	2	-
İspanya	-	-	4	2	-	-	-
İsrail	-	-	-	-	16	-	-
İsviçre	-	1	6	1	-	-	-
İtalya	-	17	1			3	-
Kanada	-	-	-	-	-	1	-
Kazakistan	-	-	-	-	-	-	2
Kuveyt	1	-	-	-	-	-	-
Özbekistan	-	-	-	1	-	-	-
Portekiz	14	24			12	-	-
Rusya Fed.	-	1	-	-	-	-	-
Slovenya	2	-	-	-	-	4	
Suriye	-	-	-	-	20	2	-
Kuveyt	1	-	-	-	-	-	-

Kaynak: (Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024)

Tablo 5, Ayancık İlçesi'nde yerli ve yabancı turistlerin gerçekleştirdiği toplam geceleme sayılarını 2017 ile 2023 yılları arasında göstermektedir. 2023 verileri ağustos ayına kadar olan dönemi içermektedir. Bu tablo, turistlerin Ayancık'ta konaklama süreleri üzerindeki değişiklikleri ve yerli ile yabancı turistler arasındaki geceleme sayılarındaki farklılıkları ortaya koymaktadır. Yerli turistlerin geceleme sayılarına odaklandığımızda, 2017'den 2019'a kadar artan bir trend görülmektedir. Ancak, 2020'de belirgin bir düşüş yaşanmış, bu muhtemelen küresel seyahat kısıtlamaları ve olağanüstü durumlarla ilişkilendirilebilir. 2021 ve 2022'de kısmi bir toparlanma gözlemlenirken, 2023 yılına gelindiğinde yerli turistlerin geceleme sayısında daha belirgin bir düşüş görülmektedir.

Yabancı turistlerin geceleme sayılarına baktığımızda, 2017'den 2018'e belirgin bir artış gözlemlenirken, 2019'da bir düşüş yaşanmıştır. Özellikle 2020'de bu düşüş daha belirgin bir hale gelmiş, ancak 2021 ve 2022'de yabancı turist geceleme sayılarında bir toparlanma görülmüştür. 2023 yılında ise yabancı turistlerin geceleme sayısında hafif bir artış gözlemlenmektedir.

Toplam geceleme sayılarına bakıldığında, 2020'de belirgin bir düşüş yaşanmış olsa da, 2021 ve 2022'de bir miktar toparlanma görülmüştür. Ancak, 2023 yılına gelindiğinde toplam geceleme sayılarında bir düşüş yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu durum, yerli turistlerin geceleme sayısındaki düşüşten kaynaklanmaktadır.

Sonuç olarak, Tablo 5, Ayancık İlçesi'nde yerli ve yabancı turistlerin konaklama sürelerindeki değişimleri göstermekte olup, özellikle küresel etkenlerin ve seyahat kısıtlamalarının etkilerini yansıtmaktadır.

3.2.2. Ayancık Turizm Noktaları

Keten Evi Atölyesi: Ayancık'ta faaliyet gösteren Keten Evi Atölyesi, bölgede yetişen ketenin turistik ve geleneksel el sanatları bağlamında taşıdığı öneme odaklanmaktadır. Geleneksel keten dokuma süreci, yerel tezgâhlarda elde ve çıkırlıklarda iplik haline getirilerek gerçekleştirilmekte ve özellikle Ayancık keteni olarak bilinen folklorik simge, kadın giyiminde önemli bir yer tutmaktadır (Gümüş, 2023). Keten Evi Atölyesi, Ayancık Halk Eğitim Merkezi tarafından

yönetilmektedir. Bu atölyede çalışan bayanlar, keten işleme süreçlerini gerçekleştirerek el yapımı ürünler üretmekte ve bunları hediyelik eşya olarak satışa sunmaktadır. Bu şekilde, Keten Evi Atölyesi, geleneksel keten dokumacılığını sürdürmenin yanı sıra turistik anlamda da ziyaretçilere etkileşimli bir deneyim sunmaktadır.

Yenikonak (Osmanlı) Çeşmesi: Ayancık Yenikonak'ta bulunan Osmanlı Çeşmesi, Ayancık'ın tarihî mirasına önemli bir katkı sağlayan bir yapıdır. Bu çeşme, Osmanlı dönemine ait Yenikonak belde-sinde yer almaktadır ve bölgenin köklü tarih ve kültür birikimini temsil etmektedir (Kültür Portalı, 2014). Ne yazık ki, çeşmenin yapılış tarihi belirsizdir ve zaman içinde hasar görmüş, yazılı bilgiler kaybolmuştur. Ancak, çeşme Yenikonak'ın tarihî ve kültürel geçmişinden izler taşımaktadır. Dikdörtgen planlı olan çeşme, kesme kireç taşlarından inşa edilmiştir. 2011'de Kültür Mirası listesine alınması, bu yapının bölgenin önemli kültürel miraslarından biri olarak kabul edildiğini göstermektedir. Çeşmenin üzerindeki aslan/köpek figürleri, görsel açıdan dikkat çekici ve yapıya benzersiz bir estetik değer katmaktadır (Ayancık Gazetesi, 2021).

Bakırlı Zaviye Köyü: Ayancık ilçesinin gizemli sokakları arasında yer alan Bakırlı Zaviye köyü, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle donatılmış, kimliğini koruyan bir dokuya ev sahipliği yapmaktadır. Bu köy, sadece doğal güzellikleri ile değil, aynı zamanda fırınları, serenderleri, tarihi camisi ve sivil mimarlık örneği yapılarıyla dikkat çeken bir tarihî mirasa da sahiptir.

Fırınlar, köyün günlük yaşamında önemli bir rol oynamıştır. Serenderler ise sadece mimari açıdan değil, aynı zamanda tarım faaliyetleri için sağladığı uygun ortam ile de köyün tarımsal geçimini desteklemektedir. Köydeki sivil mimarlık örneği yapılar ise geçmişle günümüz arasında bir köprü kurmaktadır. Bu yapılar, geleneksel Ayancık mimarisinin izlerini taşıyan ve köyün karakteristik dokusunu oluşturan unsurlardır. Bakırlı Zaviye köyü, sadece fiziksel yapısıyla değil, aynı zamanda kültürel kimliği ve tarihi derinliğiyle de öne çıkmaktadır.

Şekil 1 Otmanlı Çeşmesi (resim yazar tarafından çekilmiştir)

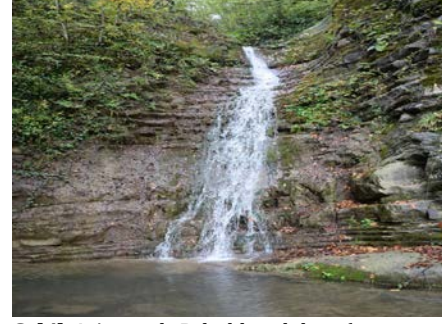

Şekil 2 Bakırlı Zaviye köyü evi (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Şekil 3 Bakırlı Zaviye köyü serender örneği (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Ayancık şelaleleri :Ayancık ilçesine bağlı Dibekli köyündeki şelalelerin keşfi, bölgenin doğal güzellikleri arasında önemli bir hazineyi ortaya çıkarmıştır. Dibekli Köyü Şelaleleri, Ayancık ilçe merkezine 18 km uzaklıkta konumlanmış ve keşfedilmiş doğal güzellikler arasında öne çıkmaktadır. Şelaleler, turistik ilgiyi artırmış olup, sadece ilk iki katına yaya erişilebilmektedir; ancak doğa yürüyüşü sevenler için diğer katlara ulaşma imkânı da bulunmaktadır. Bakırlıziyve ve Avdullu köyleri arasında sel felaketi sonrasında oluşan şelalenin turizme kazandırılması gereken önemli destinasyonlardan biri olduğu belirtilmektedir. Söküçayırı Köyü'nde yer alan 50 metre yüksekliğindeki şelale, bölgeye 15-17 kilometre mesafededir ve turistlere çeşitli doğal güzellikler sunmaktadır. Köydeki müze, 1860'lara ait tüfekler, silahlar, mermiler ve eski okul defter kayıtlarını sergilemektedir. Söküçayırı Köyü, Sinop'a 75 km uzaklıktadır.

Şekil 4 Ayancık Dibekli şelalesi (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Avdullu Köyü :Avdullu Köyü, Sinop il merkezine 90 km, Ayancık ilçe merkezine ise 35 km uzaklıkta bulunmaktadır. Bu konumuyla, bölgenin önemli bir köyü olarak dikkat çekmektedir. Ulaşım açısından, köyün çevresindeki doğal güzellikler ve turistik destinasyonlarla bütünleşmiş bir kanyon yolunun varlığı, tarihi dokusunu koruyan ahşap evleri turistlerin ilgisini çekmektedir. Avdullu Köyü, doğal güzellikleriyle ünlü bir tabiat harikası olarak görünmektedir.

Şekil 5 Avdullu Köyü evi (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Köyde bulunan İnalıtı Mağarası, turistlerin ilgisini çeken önemli bir cazibe noktasıdır. Aynı zamanda, yüksek ormanlık alanları, kanyon yolu ve köye yakın yapay gölü olan Akgöl, bölgeyi gezmek isteyenleri cezbetmektedir. Bölgedeki iklim yapısı, yayla iklimi olup, özellikle mantar yetiştirmeye uygun bir ortam sunmaktadır.

İnalıtı Köyü ve İnalıtı Mağarası : İnalıtı Köyü, Sinop il merkezine 83 km, Ayancık ilçe merkezine 29 km uzaklıkta bulunan bir yerleşim yeridir ve özellikle İnalıtı Mağarası ile tanınmaktadır. Köy, doğal güzelliklerinin yanı sıra tarihle harmanlanmış arkeolojik zenginliklere de ev sahipliği yapmaktadır. Kaya Yaylası mevkiindeki höyük ve antik yerleşim alanı, bölgenin tarihi dokusunu yansıtan önemli bir arkeolojik alan olarak öne çıkmaktadır. İnalıtı Mağarası, denizden 1070 metre yükseklikte, Kaya Yaylası mevkiinde konumlanmıştır. Mağaraya araçla ulaşımın mümkün olduğu ilk 50 metrelik bölüm, ziyaretçilere kolay bir erişim sunmaktadır. MTA tarafından 1996 yılında gerçekleştirilen inceleme sonucunda, mağaranın 300 metrelik bölümü aydınlatılarak turizme açılmıştır. Ancak, mağaranın devamındaki 358 metrelik kısım içerisinden sadece 125 metrelik bölümün turizme uygun olduğu belirlenmiştir. İnalıtı Mağarası, doğu-batı yönünde uzanan bir galeriye sahiptir ve ziyaretçilere etkileyici bir tarihî ve coğrafi deneyim sunmaktadır (Kültürportali.gov, 2021).

Şekil 6 İnalıtı Köyü evi (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Kızılcaakaya Köyü: Kızılcaakaya, Sinop'un Ayancık ilçesine ait bir köydür ve ismini köy halkı tarafından adının tepesindeki kaya taşlarından almaktadır. Sinop il merkezine 77 km, Ayancık ilçe merkezine 35 km uzaklıktadır. Beton binalardan yoksun bir yapıya sahip olan köy, tarihi boyunca büyük bir nüfusa ev sahipliği yapmış, ancak 1970'lerden itibaren göç almıştır. Köyde yaşlı nesil Batı Anadolu ağzıyla, genç nesil ise İstanbul ağzıyla konuşmaktadır. Köyde camii ve artık hizmet vermeyen bir ilkokul bulunmaktadır. Misafirperverlik köy halkı için önemli olup, geçmişte misafirler için özel bir misafir odası bulunmaktaydı. Köydeki geleneksel düğünler üç gün sürer ve atlarla yapılan alaylarla gelinler damat evine götürülürdü. Kızılcaakaya'nın gastronomik zenginlikleri arasında Mısır Keşkeği, Tirit ve Kestane Böreği gibi yemekler yer almaktadır. Doğal güzelliklerle çevrili olan köy, uçurumun kenarına ve yüksek bir tepeye kurulmuştur, etrafını Karadeniz ormanları kaplamaktadır (Köylerim, 2020).

Şekil 7 Kızılcaakaya Köyü evleri (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Akgöl: Ayancık İlçesi'nin güneyinde konumlanan Akgöl, bölgedeki doğal zenginlikleri ve turistik potansiyeliyle öne çıkan bir destinasyondur. 1991 yılında Akgöl Yaylası olarak adlandırılan göl, iki akarsuyun birleşmesiyle oluşmuş ve turistik bir merkez ilan edilmiştir. 3 dönümlük bir alanı kapsayan göl, günübirlik geziler için ideal bir yerdir (Türkiye Kültür Portalı, 2023). Çevresindeki ormanlık alanlar, ziyaretçilere doğal piknik imkânı sunarken, sık köknar ağaçları ve çeşitli yaban hayvanlarıyla bölgenin doğal güzelliklerini vurgular. 2018'de Tabiat Parkı olarak tescillenen Akgöl, Çangal Dağı'nın zirvesinde konumlanarak mavi ve yeşil tonlarıyla görsel bir şölen sunmaktadır. Ayrıca, Orman İşletme Müdürlüğü'ne ait tesisler, ziyaretçilere konaklama ve hizmet imkanları sağlayarak Akgöl'ün turistik çekiciliğini artırmaktadır. Akgöl, Ayancık bölgesinde doğayla iç içe bir deneyim sunan önemli bir turistik destinasyondur (Akyol, 2023).

Şekil 8 Akgöl (resim yazar tarafından çekilmiştir)

İstefan (Çaylıoğlu Köyü): Çaylıoğlu Köyü, Ayancık ilçesine bağlı bir yerleşim birimidir ve Ayancık ilçe merkezinin yaklaşık 11 km batısında konumlanmıştır. 20. yüzyıl başlarına kadar "İstefan" ya da "Istifan" olarak bilinen bu köy, Kuzeybatı Karadeniz bölgesinde, Sinop'un Ayancık ilçesine bağlıdır ve Kastamonu'nun kuzeydoğusunda, Sinop'un 70 km batısında yer almaktadır. İstefan köyü, tarihi haritalar ve portolanlarda farklı varyasyonlarla anılmıştır. 1982 yılında D. French tarafından yapılan yüzey araştırmaları, bölgede İlk Tunç Çağı, Helenistik, Roma ve Bizans dönemlerine ait verilerin bulunduğunu ortaya koymuştur (Gür & Koroğlu, 2023).

Çaylıoğlu Köyü, özellikle İstefan olarak bilinen köydeki kaya mezarlarıyla tarihi zenginliklere ev sahipliği yapmaktadır. Bu kaya mezarları, anıtsal cephe mimarisi özellikleri taşıyan yapılarıyla dikkat çekmekte ve turistlerin ilgisini çekmektedir. Köyün Ayancık ilçesine bağlı olması ve Kuzeybatı Karadeniz bölgesinde bulunması, turistler için kolay erişilebilir bir destinasyon olma avantajı sağlar. Tarihi ve kültürel zenginliklerin turistik potansiyeli artırdığı bu bölgede, kaya mezarları özellikle turistlerin ilgi odağıdır. Turistik faaliyetler, bölgeye olan ziyaretleri teşvik ederek yerel ekonomiye katkı sağlayabilir ve bölgenin kalkınmasına olumlu etki edebilir.

Şekil 9 İstefan (Çaylıoğlu Köyü) (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Belçika Evleri (Zingal Evleri): Zingal şirketi, Ayancık'ta modern bir yerleşim ve endüstriyel altyapı oluşturarak bölge ekonomisinin ve sosyal hayatının gelişimine katkıda bulunmuştur. Fabrika çalışanları için özel lojmanlar ve işçiler için barakalar inşa edilmiş, bu alan zamanla Koloni Mahallesi olarak adlandırılmıştır. Bu sosyal yapı, Ayancık'ın demografik ve kültürel yapısını önemli ölçüde etkilemiştir. Zingal, sosyal ve sportif alanların inşasında öncü rol oynamış, tenis kortu, futbol sahası, voleybol ve basketbol sahaları gibi tesislerle bölgedeki sosyal hayata katkı sağlamıştır. Zingal şirketi, 1942 yılına kadar 35 lojman ve baraka inşa ederek kendi personeline konut sağlamıştır. Fabrikanın şehirdeki konut inşaatındaki başarısı, şirketin ticari anlamda da bir girişimde bulunmasına yol açmış ve Türkiye'nin ilk prefabrik evini üretmesine öncülük etmiştir (Kılıç, 2022).

Şekil 10 Zingal evleri (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Bu tarihi gelişmeler, Ayancık'ın endüstriyel ve kültürel mirasını turistlerle paylaşmaya yönelik potansiyeli vurgular. Zingal'ın etkisiyle gelişen sosyal ve ekonomik yapının izleri, bölgenin tarihî zenginliğini ve endüstriyel evrimini yansıtarak turizm açısından çekici hale gelebilmektedir. Nitekim Uğur ve Tokdemir (2024) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Tarihi Belçika yapılarının (lojmanların) modern konaklama tesislerine dönüştürülmesi ve turizme kazandırılmasının, Koloni Mahallesi ve çevresinde turizm hareketliliğini artıracığı ve yerel ekonomiyi canlandıracağı öngörülmektedir. Çalışmada, bu dönüşüm sürecinin, bölgedeki turistik çekiciliği artırarak yerel ekonomik aktivitelerin genişlemesine katkıda bulunacağı vurgulanmıştır.

Hakan Ünal Caddesi Tarihi Evleri : Tarihi Ayancık evleri, Cumhuriyet Meydanı'ndan yaklaşık 650 metre uzaklıkta konumlanmıştır. Bu bölge, uzun yıllara dayanan bir koruma çabasıyla muhafaza edilmiş ve tarihi dokusuyla öne çıkarak, ilçeye gelen turistlerin dikkatini çekmiştir. Özellikle sahil şeridi boyunca sıralanan ahşap yapıyla yalı evleri, bölgenin benzersiz mimari mirasını temsil etmektedir. Bu evler, sadece estetik bir değere sahip olmakla kalmayıp aynı zamanda zengin bir tarihî hikâyeyi de ziyaretçilere sunmaktadır.

Şekil 11 Hakan Ünal Caddesi Tarihi Evleri
Kaynak: (tripadvisor, 2014)

Şekil 12 Ayancık merkez tarihi evleri (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Ayancık'ın tarihi zenginlikleri ve özellikle sahil boyunca yer alan yalı evleri, turistler için büyük bir çekim merkezi haline gelmiştir. Bu evlerin turizme açılması, bölgenin tarihî ve kültürel çeşitliliğini keşfetmek isteyen ziyaretçiler için önemli bir fırsat sunmaktadır. Sahil şeridindeki bu ahşap yapılar, Ayancık'ın geçmişini anlamak ve bu zengin mirası görmek isteyen turistlere benzersiz bir deneyim vadetmektedir.

Bu durum, Ayancık'ın turizm potansiyelini artırma ve bölge ekonomisine katkı sağlama noktasında önemli bir rol oynamaktadır. Sahip olduğu tarihi değerlerin ve korunan dokusunun turizmle daha etkin bir şekilde buluşması, Ayancık'ı turistler için cazip bir destinasyon haline getirebilir. Ayrıca, tarihi evlerin ve sahilin turizme açılması, bölgedeki istihdamı ve yerel ekonomiyi canlandırma potansiyeli taşımaktadır.

Plajları: Sinop Ayancık bölgesi, geniş kıyı şeridi ve doğal güzellikleriyle öne çıkan bir tatil destinasyonudur. Bu plajlar, ziyaretçilere farklı deneyimler sunarak keyifli bir tatil geçirmelerini sağlar. Bunlardan bilinenleri: Ayancık merkez plajı, Ayancık gelincik plajı, Çamurca plajı, Kuğu yalı plajı, Kleopatra plajı, İstefan Plajı.

Ayancık Merkez plajı: Ayancık Merkez İlçe Plajı, özellikle dalga kıranı sayesinde negatif etkilerden korunarak, doğal güzellik barındırmaktadır. Bu plaj, sadece deniz ve kumdan ibaret olmayıp, aynı zamanda çeşitli tesisler ve düzenlemelerle ziyaretçilere bir deniz tatili deneyimi sunmaktadır. Ayancık Merkez İlçe Plajı'nda yapılan suya giriş merdiveni, ziyaretçilere rahat ve güvenli bir deniz erişimi sağlamaktadır. Sahil kenarında yer alan kafeler, çimlikler ve gölgelik oturma alanları, ziyaretçilere dinlenme ve keyif alma imkânı sunmaktadır. Plajın en dikkat çekici özelliklerinden biri, turkuaz renkteki suları ve arkasında uzanan orman manzarasıdır. Denizin berraklığı ve turkuaz rengi, güneşin deniz yüzeyinden batışı Ayancık Merkez İlçe Plajı'nı benzersiz kılan özellikler arasında yer almaktadır. Plaja ulaşım, sahil boyunca uzanan tek şeritli ve virajlı bir yol ile sağlanmaktadır.

Şekil 13 Ayancık merkez plaj (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Ayancık Merkez İlçe Plajı, sadece bir plajdan öte, doğa ile iç içe bir deneyim sunan bir turistik destinasyon olarak öne çıkmaktadır.

Ayancık Gelincik Plajı: İlçe merkezine yaklaşık 2.3 km uzaklıkta küçük doğal manzarası ile dikkat çeken bir plajdır. Plaja ulaşım, sahil boyunca uzanan tek şeritli ve virajlı, doğa ve deniz seyirli bir yol ile sağlanmaktadır. Yol yemyeşil ağaçlarla kaplıdır, bu da ziyaretçilere yolculukları boyunca görsel bir şölen sunmaktadır.

Çamurca Plajı: Ayancık Çamurca Plajı'nda bulunan denizin neredeyse dalgasız oluşu çocuklu ailelerin plaj tercihlerinde ilk sırada yer almasını sağlamaktadır. Ayancık Çamurca Plajı'nın denizinin zemin yapısı çakıldır. İlçe merkezine yaklaşık 3 km uzaklıkta manzarası ile dikkat çeken bir plajdır.

Ayancık'ta konumlanmış olan Çamurca Plajı, genellikle günübirlik seyahat eden tatilciler tarafından tercih edilen bir destinasyon olarak öne çıkmaktadır. Bu plaj, yaklaşık 700 metre uzunluğundaki kumsalı ile sadece deniz keyfi sunmakla kalmayıp, aynı zamanda temiz denizi ve doğal güzellikleriyle aileleri ve tatil severleri cezbetmektedir. Denizin temizliği ve berraklığı, plajın tercih edilme sebeplerinden biridir. Plaj, sadece denizle sınırlı kalmayıp, yeşilin farklı tonlarını barındıran bir doğa içerisinde yer almaktadır (Gezicini, 2023).

Şekil 14 Ayancık Gelincik Plajı (resim yazar tarafından çekilmiştir)

Şekil 15 Çamurca Plajı
Kaynak: (Gezicini, 2023)

3.2.3. Ayancık Turizm Sorunsalı

Araştırmalar kapsamında Ayancık ilçesinin turizm sorunsallarını alt başlıklar olarak ele alabiliriz. Bunlar;

Ulaşım Zorluğu: Ayancık'ın turistik potansiyelini artırmak için en temel sorunlardan biri ulaşım zorluğudur. İlçenin il merkezine 56 km uzaklıkta olması ve kötü durumda olan yollar, potansiyel turistlerin bölgeye ulaşmasını engellemektedir. Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi gerekmektedir. Yolların bakımı ve iyileştirilmesi için yatırımlar yapılmalıdır. İlçe ile çevre iller arasında ulaşımı kolaylaştırmak adına yeni yollar veya alternatif ulaşım seçenekleri değerlendirilmelidir.

Yetersiz Konaklama İmkanları: Turistlerin bölgede konaklama imkanları konusunda yaşadıkları sıkıntılar, turizm potansiyeline göre yetersiz konaklama tesislerinden kaynaklanmaktadır. Bu alanda yatırımların teşvik edilmesi ve mevcut tesislerin kalitesinin artırılması önemlidir. Turizm potansiyeline uygun konaklama tesisleri teşvik edilmelidir. Yatırımcılara cazip teşvikler sunularak yeni konaklama tesisleri açılması teşvik edilmelidir.

Reklam Eksikliği: Ayancık'ın turistik değerleri yeterince tanıtılmamıştır. Bölgenin doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri ve deniz turizmi imkanları daha etkili bir şekilde pazarlanmalıdır. Yerel ve ulusal medya, dijital platformlar üzerinden reklam faaliyetleri artırılmalıdır. Ayancık'ın doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri ve turistik aktiviteleri daha etkili bir şekilde tanıtılmalıdır. Yerel ve ulusal medya, dijital platformlar ve sosyal medya üzerinden etkili bir tanıtım stratejisi oluşturulmalıdır.

Yerel İşbirliği Eksikliği: Turizmin gelişimi için yerel halkın ve işletmelerin aktif bir şekilde katılımı ve işbirliği önemlidir. Yerel halkın turizme olan ilgisini artırmak, turistlere daha

iyi hizmet sunmak için yerel girişimcilerin teşvik edilmesi gerekmektedir. Yerel halkın turizmde daha fazla katılımını sağlamak için eğitim programları düzenlenmeli ve farkındalık oluşturulmalıdır. Yerel işletmeler arasında iş birliği teşvik edilmelidir.

Çevresel Duyarlılık: Turizmin artmasıyla birlikte çevre duyarlılığı da gözetilmelidir. Doğal güzelliklerin ve çevresel dengeye zarar verilmemesi için sürdürülebilir turizm politikaları geliştirilmelidir. Turizm faaliyetleri sürdürülebilir bir şekilde planlanmalıdır. Doğal güzellikleri ve çevresel dengeyi korumak adına çevresel duyarlılık eğitimleri düzenlenmelidir.

Yıl boyunca düzenlenecek çeşitli turistik etkinlikler ve festivaller ile turist çekimini artırmak mümkündür. Yerel kültürü ve gelenekleri vurgulayan etkinliklere ağırlık verilmelidir. Turizm sektörüne yönelik eğitim programları ve kurslar düzenlenerek yerel halkın bu sektörde istihdam edilme olanakları artırılmalıdır.

Ayancık'ın turizm potansiyelini değerlendirebilmesi için ulaşım, konaklama, tanıtım ve yerel işbirliği gibi alanlarda stratejik adımlar atılması gerekmektedir. Bu sayede Ayancık, turizmde hak ettiği yere ulaşabilir ve bölgedeki ekonomik kalkınmaya önemli katkılarda bulunabilir.

Turistik Rotalar ve Aktiviteler: Ayancık ilçesine ait turistik rotaların ve aktivitelerin oluşturulmaması da turizm sorunsallarındandır. Doğa yürüyüşleri, su sporları gibi çeşitli turistik aktiviteler geliştirilmeli ve tanıtılmalıdır. Turistik rotalar oluşturularak turistlere rehberlik edecek hizmetlerin geliştirilmesi önemlidir.

Sonuç ve Öneri

Ayancık, eşsiz doğal güzellikleri, zengin kültürel mirası ve deniz turizmi potansiyeli ile dikkat çeken bir turistik destinasyon olma kapasitesine sahiptir. Ancak, bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için bölgede karşılaşılan yapısal sorunların çözülmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Ayancık'ın turizm potansiyelinin mevcut durumu değerlendirilmiş ve turizmin sürdürülebilir gelişimi için gerekli stratejik adımlar tartışılmıştır.

Bulgular, özellikle 2023'te yerli turistlerde yaşanan belirgin düşüşe rağmen yabancı turist sayısındaki artışın bölgenin uluslararası çekim gücünü artırdığını göstermektedir. Ancak, Covid-19 gibi küresel faktörlerin etkisiyle turizm sektöründe genel bir dalgalanma yaşanmıştır. Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi, konaklama imkanlarının artırılması, etkili bir tanıtım stratejisinin benimsenmesi, yerel halkın aktif katılımının sağlanması ve çevresel sürdürülebilirlik ilkelerine odaklanılması, Ayancık'ın turizmde başarılı olması için önemli adımlardır. Turistik rotalar ve aktivitelerin geliştirilmesi de bölgenin çekiciliğini artırabilir. Bu çabalar sonucunda Ayancık, turizmde hak ettiği konuma ulaşarak bölgedeki ekonomik kalkınmaya önemli katkılarda bulunabilir. Yapılan yerinde gözlemler, literatür taramaları ve içerik analizleri, Ayancık'ın turistik çekiciliğini ve karşılaşılan sorunları kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, Uğur (2024) çalışmasında Ayancık ve çevresindeki turizm potansiyelinin yeterince değerlendirilemediği ve bölgedeki konaklama yetersizliğinin önemli bir sorun teşkil ettiği sonucuna varmış ve turist çekmek için bu eksikliklerin giderilmesi ve ilgili alanlarda kapsamlı çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Makale, Ayancık'ın turizm potansiyelini artırmak için alınabilecek stratejik önlemleri tartışarak, bölgenin sürdürülebilir turizm gelişimi ve ekonomik kalkınma açısından nasıl daha etkin bir şekilde konumlandırılacağı üzerine odaklanmıştır. Bu stratejiler, Ayancık'ın turizm sektöründeki zorluklara karşı daha dirençli ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etme potansiyelini taşımaktadır.

Turizm potansiyelinin değerlendirilebilmesi için ulaşım, konaklama, tanıtım, yerel işbirliği ve çevresel duyarlılık alanlarında stratejik adımların atılması gerekmektedir.

Öneriler:

- * Bölgeye erişimin kolaylaştırılması, turist akışının sürdürülebilir şekilde artması için kritik öneme sahiptir. Ulaşım altyapısının geliştirilmesi hem yerli hem de yabancı turistlerin bölgeyi daha rahat ziyaret edebilmesini sağlayacaktır.
- * Ayancık'ta mevcut konaklama tesislerinin sayısının ve kalitesinin artırılması, ziyaretçilerin bölgedeki kalış sürelerini uzatmalarına katkı sağlayacak ve turizmin ekonomik getirilerini yükseltecektir.
- * Bölgenin ulusal ve uluslararası düzeyde daha geniş kitlelere tanıtılması, Ayancık'ın turizm sektöründe rekabet edebilirliğini artıracaktır. Özellikle dijital platformlarda etkili bir tanıtım stratejisi, turistlerin bölgeye olan ilgisini canlı tutmada önemli rol oynayacaktır.
- * Sürdürülebilir turizmin başarısı, yerel halkın bu sürece aktif olarak katılımı ile mümkündür. Yerel halkın turizm faaliyetlerine daha fazla entegre edilmesi, turizmin sosyal ve ekonomik faydalarının daha geniş bir kesime ulaşmasını sağlayacaktır.
- * Ayancık'ın doğal ve kültürel değerlerinin korunarak turizme kazandırılması, çevresel sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan politikalarla mümkündür. Doğal kaynakların korunması ve turizm faaliyetlerinin çevreye duyarlı bir şekilde gerçekleştirilmesi, bölgenin uzun vadeli turizm potansiyelini garanti altına alacaktır.

KAYNAKÇA

- AKYOL, A. C. (2023, Ağustos 11). "Akgöl Hakkında Bilgiler". Aralık 4, 2023 tarihinde <https://www.ayancikgazetesi.com/akgol-hakkinda-bilgiler/64980>. adresinden alındı
- ALKAN, C. (2015). "Sürdürülebilir Turizm: Alaçatı Destinasyonuna Yönelik Bir Uygulama". *Journal of Yasar University*, 10(40), 6692-6710.
- AYANCIK GAZETESİ. (2021). "Aslan Figürlü Otmanlı Çeşmesi Dikkat Çekiyor". Kasım 2023 tarihinde <https://www.ayancikgazetesi.com/aslan-figurlu-otmanli-cesmesi-dikkat-cekior/54284>. adresinden alındı
- AYANCIK KAYMAKAMLIĞI. (2023). "İlçemiz Tarihi". Kasım 18, 2023 tarihinde <http://www.ayancik.gov.tr/ilcemiz-tarihi> adresinden alındı
- AYAŞ, N. (2007). "Çevresel Sürdürülebilir Turizm Gelişmesi". *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 59 - 69.
- CRESWELL, J. W. and CRESWELL, J. D. (2022). "Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches, 5th Edition." *Journal of Electronic Resources in Medical Libraries*, 19(1-2), 54-55
- GEZİCİNİ. (2023). <https://gezicini.com/ayancik-camurca-plaji/>. Şubat 9, 2024 tarihinde Aynacık Çamurca Plajı. adresinden alındı
- GÖKMENOĞLU, T. (1989). "Sinop ve İlçeleri Ayancık Rehberi". İstanbul: Usta Matbaacı.

- GÜMÜŞ, P. (2023). "Sinop İli Ayancık İlçesi Mâni Söyleme Geleneği". (A. Arvas, Dü.) Çankırı: T.C Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Edebiyatı Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.
- GÜR, D., ve KÖROĞLU, G. (2023). "Sinop'un Ayancık İlçesi Çaylıoğlu Köyü (stefan/istefan) Tarihi Yerleşim Alanı ve Taş Atölyesi". Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi, 6(1), 35-50.
- KILIÇ, M. (2022, Temmuz 15). "Ayancık Zingal Evleri." Aralık 4, 2023 tarihinde <https://www.ayancikgazetesi.com/ayancik-zingal-evleri/60922>. adresinden alındı
- KÖYLERİM (2020)."Ayancık Kızılcaakaya Köyü."Aralık 02, 2023 tarihinde <https://www.koylerim.com/ayancik-kizilcakaya-koyu-334067h.htm>. adresinden alındı
- KÜLTÜR PORTALI (2014). "Yenikonak (Otmanlı) Çeşmesi." Kasım 29, 2023 tarihinde <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sinop/kulturenvanteri/>
- KÜLTÜR TURİZM BAKANLIĞI. (2023). ""Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü." Ekim 29, 2023 tarihinde Sinop Ayancık: <https://sinop.ktb.gov.tr/TR-74782/ayancik.html> adresinden alındı
- KÜLTÜRPORTALI.GOV. (2021, Mart 09). "İnaltı Mağarası - Sinop." Aralık 1, 2023 tarihinde <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sinop/gezilecekyer/nalti--magarasi>. adresinden alındı
- SİNOP İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ (2024). "Sinop / Ayancık Konaklama Verileri." Sinop İl Kültür Müdürlüğü. Sinop.
- SÜZER, Ö., & DOĞDUBAY, M. (2022). "Sürdürülebilir Turizm Hareketliliğinde Yerel Gıdaların Önemi ve Rekabet Avantajı (Kavramsal Bir Analiz)". Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi, 5(2), 255-269.
- TRİPADVİSOR. (2014). "Ayancık Fotoğraf: Hakan Ünal Caddesi Tarihi Evleri." Aralık 4, 2023 tarihinde https://www.tripadvisor.com.tr/LocationPhotoDirectLink-g3746976-i117764059-Ayancik_Sinop_Province_Turkish_Black_Sea_Coast.html. adresinden alındı
- TÜRKİYE KÜLTÜR PORTALI. (2023). "Akgöl-Sinop." Aralık 4, 2023 tarihinde <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sinop/gezilecekyer/akgol>. adresinden alındı

UĞUR, İ. & TOKDEMİR, V. (2024). Ayancık Tarihi Belçika Evlerinin (Koloni Mahallesi) Potansiyel Konaklama Arzı Olarak Değerlendirilmesi. Çelen, O., Ünal, A., & Çilesiz, E. (Ed.), *Turizm ve Destinasyon Araştırmaları VII* (ss. 157-172). Paradigma Akademi Yayıncılık.

UĞUR, İ. (2024). Ayancık ve Çevresinin Turizm Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Karadeniz Araştırmaları*, 21(82), 539-555.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose

The aim of the study is to assess the touristic appeal of Ayancık, maximize its tourism potential, and provide strategic solutions to tourism challenges. The study focuses on identifying the tourism issues in Ayancık and presenting strategic solutions to ensure the region attains a more competitive and sustainable position in terms of tourism. The intention is to define Ayancık's tourism problems and offer strategic solutions, aiming to enhance its competitiveness and sustainability in the tourism sector.

Background

Tourism has become a globally expanding area of interest due to increased per capita income, advancements in transportation and communication facilities, and the consequences of technological progress (Alkan, 2015).

Ayancık District, located in the Western Black Sea geographical region, is situated 56 km away from the provincial center. It is bordered by the Black Sea to the north, Boyabat District and Taşköprü District of Kastamonu Province to the south, Türkeli District to the west, and Erfelek District to the east. The district covers an area of 866 km². According to the 2022 Address-Based Population Registration System (ABPRS) data, the total population of the district is recorded as 23,923 individuals. Transportation is facilitated through the road network, and there are a total of 71 villages affiliated with the district (Ministry of Culture and Tourism, 2023).

In terms of tourism facilities, the Municipality-owned Apart Hotel and Nezgep Restaurant in the Gazhane location, along with Karahan Hotel, Saymoz Hotel, Yavuzlar Hotel, and Sarıoğlu Hotel in Cumhuriyet Square, are notable establishments providing accommodation options in Ayancık. The region of Ayancık and its surroundings, with its natural beauties, historical richness, and various touristic activities, possess significant potential in the tourism sector. However, strategies need to be developed more effectively to capitalize on this potential.

Method

The research employed on-site observations, fieldwork, and literature reviews as the chosen research methods. The tourism potential and challenges of Ayancık were analyzed based on the acquired information. The research revealed that Ayancık faces specific issues, particularly in areas such as transportation, promotion, and advertising. This indicates the chosen methodology aimed to comprehensively assess the tourism dynamics of the region.

Findings

The findings of the study highlight that Ayancık encounters challenges, specifically in the domains of transportation, promotion, and advertising. These issues were identified through on-site observations, fieldwork, and literature reviews, providing a detailed understanding of the obstacles faced by the region in harnessing its tourism potential.

Results

The study concludes that Ayancık's tourism potential can be significantly enhanced by addressing challenges in transportation, promotion, and advertising. The comprehensive analysis derived from fieldwork and gathered data presents an opportunity to develop effective solutions. Therefore, the research suggests strategic measures to boost Ayancık's tourist appeal, contributing substantially to the sustainable development of regional tourism.